

EURÓPAI PARLAMENT

KÜLÖNKIADÁS

EURÓPAI TANÁCS

Brüsszel

2005. június 16-17.

**ELNÖKI BESZÉD, JOSEP BORRELL FONTELLES
AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI**

02/S-2005

Elnökségi Főigazgatóság

HU

HU

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2005)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2005)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2005

ELNÖKI BESZÉD

AZ EURÓPAI PARLAMENT ELNÖKÉNEK BESZÉDE AZ EURÓPAI TANÁCS 2005. JÚNIUS 16-17-i ÜLÉSÉN

Hölgyeim és Uraim, Európai Tanács-tagok!

Az európai integráció egy nehéz pillanatában kerül sor erre a találkozóra.

Két alapító állam jelentős többséggel az Önök által aláírt és az Európai Parlamentben nagy többséggel elfogadott Alkotmányos Szerződés ellen foglalt állást.

Hiszem, hogy továbbra is érvényesek azon meggyőződésünket alátámasztó érvek, miszerint ez a szöveg nyújtja a legjobb alapot a kibővült Európa hatékonyabb és demokratikusabb működéséhez.

Egyértelmű azonban, hogy állampolgáraink közül sokan ezt nem így érezték.

Ma senki, így az Európai Parlament sincs abban a helyzetben, hogy végleges elemzést nyújtson a kialakult helyzetről, vagy hogy mindent megoldó javaslatot tegyen.

A Szerződést Önök írták alá, Önöknek kell határozniuk a jövőjéről.

Az európai tervet több országban kikezdeni látszó identitás-válságra viszont valamennyiünknek, az európai intézményeknek és a nemzeti kormányoknak közösen kell választ találnunk.

Mindenekelőtt engedjék meg, hogy azokról a döntésekről szóljak néhány szót, amelyeket a következő órákban kell meghozniuk, és amelyeket világossá kell tenni a polgárok számára.

A nagy kérdés, amely az egész világot foglalkoztatja: folytatódjon vagy sem az Alkotmány ratifikálásának folyamata?

A Tanács dönthet úgy, hogy az Alkotmánynak már befellegzett.

Egyetlen tagállamnak is elég lenne hivatalosan bejelentenie, hogy nem hajtja végre a ratifikálást. Mindeddig azonban senki sem javasolt ilyet, még Franciaország és Hollandia sem, pedig az egész világ tudja, hogy beleegyezésük nélkül a Szerződés nem léphet életbe.

Úgy is dönthetnek azonban, hogy folytatják a ratifikálást, akár az ütemezés módosításával, beiktatva egy átgondolásra, megvitatásra, további magyarázatra alkalmas időszakot.

ELNÖKI BESZÉD

Ez az Európai Parlament többségi véleménye, amely arra is tekintettel van, hogy az Alkotmányos Szerződést már több ország ratifikálta, és egy ezek közül népszavazás útján.

Az Európai Parlament többsége hiszi, hogy az országok demokratikus jogainak tiszteletben tartása érdekében, a megfelelő menetrend kidolgozását követően valamennyi államnak lehetőséget kellene biztosítani a véleménynyilvánításra.

Amennyiben Önök ezt a döntést hozzák, az így kapott, további vitára és átgondolásra alkalmas időt jól kell felhasználnunk. Óvakodjunk a „stop-go” felfogástól, amely sok megtorpanást és kevés haladást eredményezhet. Engedjék meg, hogy hangsúlyozzam, hogy szünetekkel vagy szünetek nélkül, az Európai Parlament többségében támogatja a folyamat folytatását.

Engedjék meg továbbá, hogy elmondjam, mi az, amitől óvakodnunk kell:

- Nem szabad hagynunk, hogy a pesszimizmus elhatalmasodjon rajtunk, sem elfogadjunk az európai folyamatok visszafordítását. Ezzel a populizmus és nacionalizmus malmára hajtánánk a vizet, és az Unió befelé fordulását támogatnánk.
- Nem szabad úgy tennünk, mintha semmi sem történt volna. Éppen ellenkezőleg: mélységében kell elemezni az elutasítás különböző okait.
- Nem szabad úgy szüneteltetni a folyamatot, hogy nem határozzuk meg annak hosszúságát, vagy nem mondjuk meg, mit kívánunk ez alatt az idő alatt tenni.
- Nem szabad elkezdenünk a közösségi vívmányok bomlasztását, hiszen minden tagjelölt országtól is éppen ennek átvételét várjuk el.
- Nem szabad állítólagos „mindentudó” szakértőkre és személyiségekre bízni a vitát, vagy elhamarkodottan nehezen kezelhető intézményi struktúrákat létrehozni.
- Ne kezdjünk jogi átszerkesztésbe, toldozgatás-foltozgatásba. Az alkotmánytervezet olyan egység, amelynek elemei kényes és részletesen egyeztetett egyensúlyban összefüggnek egymással – az első rész cikkeinek egyharmada például a harmadik részre utal. Az Alkotmány bizonyos részeihez nem szükséges a Szerződéseket módosítani, de ezek a részek egyensúlyban vannak azokkal a részekkel, amelyekhez elengedhetetlen a módosítás. Vigyáznunk kell, hogy az állampolgárok ne hogy azt higgyék, hogy a szöveget részeire szedik, figyelmen kívül hagyva, hogy a szavazatukat – akár ellene vagy mellette szólt – az Alkotmány egészére adták le.

Nyilvánvalóan Franciaország és Hollandia képviselőire hárul a feladat, hogy a két népszavazás eredményét elemezzék számunkra. Mivel azonban részt vettem a saját hazámban, Spanyolországban rendezett kampányban, valamint a franciaországi és hollandiai kampányban is, úgy vélem, hogy:

ELNÖKI BESZÉD

1. biztató, hogy a polgárokat érdekli, sőt szenvedélyes lázban tartja az európai kérdés. Folytatnunk kell a velük való vitát, és ki kell használnunk a politika európaivá válásának kezdetét.
2. az elutasítás inkább a már meglévő Európának szólt és nem annak, amit javasoltunk. A viták inkább Amszterdammról és Maastrichtról folytak (III. rész) és nem az Alkotmányos Szerződés újdonságairól (I. és II. rész).
3. A szövegekörnyezet és nem pedig a szöveg került leszavazásra.

Ezt a kontextust pedig a következő tényezők alakították:

- 3.1. a bővítés, sőt bővítések, amelyeket már elfogadtunk vagy tervbe vettünk
- 3.2. Európa kudarca a globalizáció társadalmunk felépítésére tett hatásainak megválaszolásában
- 3.3. az állampolgárok, a politikai elit és az illetékes intézmények európai folyamatokról alkotott nézőpontja közötti szakadék

Sok szavazó, okkal vagy ok nélkül, és főleg a fiatalok úgy érezték, hogy az alkotmánytervezet nem jelent hatékony megoldást a növekedés és a foglalkoztatás problémáira, hogy az Unió a rosszul kezelt globalizáció trójai lova, vagy éppen az Unió felelős a vállalatok áthelyezéséért és a jelentős bevándorlásért.

Mások szerint az Unió túlszabályozott, túl drága, vagy veszélyezteti a nemzeti identitást.

A békén, a demokrácián és az együttműködésen alapuló Európa álma megvalósult, és éppen ezért már nem is inspirál minket.

Európa sikertörténet. Ebbe a sikerbe azonban bele is halhat, ha az új félelmek erősebbnek bizonyulnak a régi álmoknál.

Új érveket kell találnunk, amelyeknek köszönhetően a kibővült Európa terve ismét magával ragadja az európaiakat.

Néhány átgondolnivaló és/vagy tennivaló a jövőben

- Először is, valamennyi európai intézménynek és nemzeti kormánynak pozitív jeleket kell küldenie az európai hozzáadott-értékekről, főként gazdasági, szociális és a biztonsággal kapcsolatos területeken.

Például meg kell említeni az Európai Unió által a terrorizmus elleni küzdelemben végzett munkát – amely ma is napirenden van –, a közös vízumrendszer létrehozását, közös adatvédelmi politika kidolgozását, igazságügyi együttműködést a polgári ügyekben és az illegális bevándorlás ellen.

ELNÖKI BESZÉD

Ne feledjük el a pénzmosás elleni küzdelmet, és az alapjogi ügynökséget sem. Újra kell indítani a hágai ütemtervet, és több illetve jobb felvilágosítást kell nyújtanunk erről polgártársainknak.

Hasznos volna, ha a miniszterek nem tennék Brüsszelt felelőssé minden nemzeti problémáért, és amikor kimennek a tanácsok ülésről, nem beszélnének győztesekről és vesztesekről.

És ez az itt lefolytatandó pénzügyi tervekkel kapcsolatos vitára is vonatkozik.

Hamarosan a Parlament fontos jogalkotási ügyekben nyilvánít véleményt – olyan ügyekben, amelyek a népszavazási kampányokat is befolyásolták. Ilyen például a szolgáltatások liberalizációjáról vagy a munkaidőről szóló irányelvtervezet.

Az ezzel kapcsolatos vita az alkotmánytervezetről szóló megbeszélések folytatása lesz.

A Parlament számít az intézmények közötti pozitív párbeszédre, és különösen a jövőbeni brit elnökség hozzájárulására.

Ahhoz, hogy szembenézhessünk a „nem” szavazatok révén kialakult helyzettel, két nagyobb témát kell megvizsgálnunk:

- Európa határai.

Léteznek? Ha igen, hol húzódnak? Ha nem, miért nem? Mik Európa geostratégiai érdekei? Hogyan lehet megvitatni ezeket a polgárokkal?

E vita során különbséget kell tenni a legutóbbi bővítést jellemző újraegyesítés fogalma és a jövőbeni bővítések között.

- Az európai társadalmi modell:

A kulturális, gazdasági, szociális és politikai modellek szembeállítása helyett, melyeknek nem feltétlenül kell egyformának lenniük, egyetértésre tudunk-e jutni a globalizáció gazdasági és társadalmi következményeire adott európai választ illetően, tanulva egymás kedvező és kedvezőtlen tapasztalataiból?

- Mindezek megvitatására és új elképzelések kigondolására a Parlament képes és köteles helyet adni, de nem ez az egyetlen fórum. Készen állunk rá, ha Önök is hasznosnak tartják, hogy a soron következő elnökségekkel együttműködve hozzájáruljunk egy közösen szervezett vita lefolytatásához.

ELNÖKI BESZÉD

A pénzügyi terv

Engedjék meg, hogy ismertessem Önökkel az Európai Parlament álláspontját a napirenden szereplő második fontos kérdésről, a pénzügyi tervről.

Előrebocsátom, hogy egyre egyoldalúbbnak és korlátozottabbnak tűnik számomra a költségvetési egyenlegben alapuló megközelítés.

Ez ugyanis azt a képzetet kelti a polgárokban, hogy egy olyan idegen hatalomnak adóznak, amely nem nyújt semmiféle viszonzást cserébe.

Ez hibás felfogás, hiszen ha együtt vagyunk, az csak azért lehetséges, mert létezik európai hozzáadott érték, és az európai integrációból mindannyian, különböző formában, közvetlen vagy közvetett módon, bőséges hasznot húzunk.

Engedjék még, hogy elmondjak egy példát, amelyet a Bizottság egyik tagja említett az az Európai Parlament tegnapi ülésén: a belső piacnak tulajdonítható GNP-bővülés az elmúlt tíz év alatt 900 milliárd euróra tehető. Ez átlagosan 6000 eurót jelent családonként az Unióban, és 2,5 millió új munkahelyet.

És vannak olyan, ennél talán még fontosabb szempontok, amelyek nem fejezhetők ki euróban.

Hogyan is szerethetnék a polgárok az Európai Uniót, ha csak azt magyarázzuk el nekik, hogy mindez vagyonokba kerül az adófizetőknek?

Ezért azt kívánom, hogy a pénzügyi tervvel kapcsolatos megállapodás megvalósulása jelentse a közösen megállapított célok és az ezek eléréséhez szükséges eszközök összehangolására való törekvés kezdetét, amellett, hogy a jelenlegi helyzetben pozitív üzenetet hordozna.

Mint tudják, nyolc hónapos intenzív munka után a Parlament nagy többséggel, kellő időben és formában fogadta el a pénzügyi tervről szóló álláspontját.

Most először történt így.

De nem untatom Önöket a részletekkel.

Ismerik a Böge jelentést, mint ahogy az Európai Parlament is ismeri a Bizottság és a Tanács elnöksége által kidolgozott javaslatot.

A Parlament valahol a kettő közt – bár tagadhatatlanul a Bizottsághoz közelebb – foglalt állást.

ELNÖKI BESZÉD

Jelenlegi hatáskörében az Európai Parlament ki akarta emelni az Európai Unió jövője szempontjából fontos politikákat: a foglalkoztatás, a kutatás és fejlesztés támogatását, és az Unió nemzetközi szerepvállalását megvalósító politikákat.

Több forrást tart szükségesnek a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megvalósításához.

Ezeken a területeken lehet létrehozni leginkább az a hozzáadott értéket, amelyből mindannyian hasznot húzunk.

Természetesen az Európai Parlament nem hiszi, hogy Európa céljainak megvalósításához elég az egyes országok által javasolt GNP 1%-a.

Most Önöknek kell állást foglalniuk.

Tudják, hogy a Parlament megegyezésre szeretne jutni, még hozzá idejében. De nem minden áron.

Emlékezzenek arra, hogy a pénzügyi tervről nem csupán a Tanács dönt. A terv elfogadásához mindhárom intézmény jóváhagyása szükséges.

Az Unió jövőbeli finanszírozása túlságosan fontos ahhoz, hogy egy könyvelési feladatra korlátozódjon. Ez elsősorban politikai kérdés, mely az elkövetkező években meghatározza az Unió cselekvőképességét .

Kétségtelenül nem ez az utolsó lehetőség a pénzügyi terv elfogadására, de gondoljanak arra, hogy a megegyezés egyre nehezebb lesz. És ha végül mégsem jutnánk megegyezésre, 2007-re akkor is ki kell dolgoznunk a költségvetést. Önök is tisztában vannak azzal, hogyan rendelkezik ilyen esetekben a Szerződés, és milyen szerep hárul ilyenkor az Európai Parlamentre.

Hölgyeim és uraim! Tisztelt állam- és kormányfők!

Mielőtt befejezném, szeretném köszönetemet kifejezni Jean-Claude Juncker úrnak és a luxemburgi elnökségnek, hogy elnökük és Asselborn és Schmit miniszter urak személyében folyamatosan jelen voltak az Európai Parlamentben. Mindig odafigyeltek az Európai Parlament véleményére, és bebizonyították, hogy kiválóan ismerik a folyamatban lévő igen összetett, és olykor évek óta megoldásra váró ügyeket.

Szerettem volna Önök előtt is köszönetet mondani nekik, és sok szerencsét kívánni, hogy az elkövetkező órákban sikeresen fejezhessék be elismerésre méltó munkájukat!